

Afrekenmodellen poppodia: wat

‘Artiest sluitpost van de begroting’, luidde de titel van het panel dat Sena en de Ntb organiseerden tijdens de Eurosonic/Noorderslag-conferentie. De manier waarop poppodia afrekenen met artiesten was het hoofdonderwerp van deze paneldiscussie.

Moderator Alexander Beets (hoofd Business Department van de Fontys Rockacademie) presenteerde drie afrekenmodellen die gangbaar zijn in het popcircuit. Het panel, dat bestond uit Pim van den Berg (wethouder Cultuur/Cultureel klimaat Amersfoort), Dick Molenaar (All Arts Tax Advisers), Stefan Bruinsma (AT Bookings) en Anita Verheggen (Ntb, Sena Performers), mocht reageren op de ontvullende rekensommen. Het blijkt dat artiesten die de absolute A-status nog niet hebben bereikt bitter weinig overhouden aan een optreden in het clubcircuit van gesubsidieerde poppodia. Beets: ‘Artiesten die de A-status nog niet hebben bereikt gaan met niet meer dan € 50,- naar huis. Dan kijk ik niet alleen naar de afrekening van de podia maar ook naar de kosten die er daarna nog afgaan voordat er geld voor de artiest overblijft. In de huidige afrekenmodellen worden niet alle inkomstenstromen meegenomen. Zo worden de horeca-inkomsten niet meegerekend maar uitsluitend de directe ticketopbrengsten. Daar worden dan allerlei kosten van afgetrokken die deels al uit andere hoek gefinancierd worden. De totale omzet die met een concert wordt gegenereerd is vaak twee keer de ticketopbrengst. Maar het percentage dat de band overhoudt is minder dan tien procent.’ Bruinsma, die als boeker van artiesten als Direct en Waylon het klappen van de zweep kent, bevestigt dat de berekeningen

van Beets een realistische weergave zijn van de praktijk.

Popmonumenten

Dat artiesten zo weinig verdienen is deels te wijten aan de bouwwoede die zich de laatste decennia van de lokale politici heeft meester gemaakt.

Gemeenten investeren veel geld in prestigieuze poppodia maar hebben te weinig rekening gehouden met de exploitatiekosten die dergelijke panden met zich meebrengen. Verheggen noemt deze poppanden ‘monumenten voor de wethouder waarbij projectontwikkelaars en bestuurders niet verder vooruitkijken dan het moment waarop het pand wordt opgeleverd’.

Bij een bezuinigingsronde worden steevast de programmeringbudgetten van de podia gekort omdat de rest van het subsidiegeld vastzit in stenen. Beets: ‘Vroeger hadden podia een programmeringsbudget en was het oké dat je een concert programmeerde dat geld kostte. Tegenwoordig moet een concert geld opleveren om allerlei kosten van het podium te dekken.

Er komt niet twee keer zoveel publiek dan vroeger en de ticketprijs is niet plotseling verviervoudigd. Aan het einde van de rit wordt er dus een enorme hap genomen uit het deel dat beschikbaar zou moeten zijn voor de performing artist. De eerste jaren van je carrière is het als popmusicus daarom niet mogelijk om in dit podiumcircuit een inkomen te genereren.

foto:: Bart Heemsker

Je moet wel erg volhardend zijn om het vol te houden tot je de A-status hebt bereikt.’

Verheggen beaamt dit: ‘Talentvolle jonge bands worden steeds minder geprogrammeerd in het gesubsidieerde circuit of moeten geld meebrengen. De extra subsidie voor talentontwikkeling die minister Bussemaker heeft

blijft er over voor de muzikant?

toegezegd is bij het Fonds Podiumkunsten terechtgekomen. Dat fonds kondigde onlangs aan dat ze minstens tot de zomer gaan nadenken over de besteding van dat geld. Dan zakt de moed je alweer in de schoenen.'

De panelleden zijn het eens over een mogelijke oplossing: er moet een geormerkt subsidiebudget komen

voor de programmering van talentvolle bands. Bestuurders moeten minder in popvastgoed investeren en meer geld reserveren voor het programmeren van talent.

Beets pleit bovendien voor de introductie van het afrekenmodel van theaters in het popcircuit: 'Daar wordt per verkocht kaartje een toeslag van

bijvoorbeeld € 2,50 berekend. Artiesten die meer kaarten verkopen betalen dus een hoger bedrag mee aan de zaalkosten dan artiesten die weinig kaarten verkopen. Dat is eerlijker dan bij de poppodia. Daar is een afrekenmodel ontstaan dat tot doel heeft om zo aantrekkelijk mogelijk te zijn voor artiesten met een A-status. Zij gaan met

Costing

Naam artiest:

Datum:

Capacity	300		
Ticket price		€	10,00
Ticket price left after VAT 6%		€	9,43
Ticket price left after PRS		€	8,77
Expected visitors	262		
Income			
Expected income		€	2.620,00
Left after VAT (6%)		€	2.471,70
Left after PRS (7%)		€	2.298,68
Expenses			
Hall expenses		€	1.000,00
Catering (or contribution towards)		€	250,00
Publicity (extra)		€	350,00
Support		€	150,00
DJ		€	50,00
Total expenses		€	1.800,00
Result before artist fee		€	498,68
Offer/guarantee		€	500,00
Nett artist fee			
Artist tax			
Break:			
Artist fee/offer/guarantee		€	500,00
Expenses		€	1.800,00
Ticket price after PRS		€	8,77
Break:	262		

80% after 262 tickets sold, after VAT and PRS

Voorbeeld costing (begroting) van een concert dat door poppodia wordt aangeboden in combinatie met een optreedcontract. In deze costing worden de verwachte inkomsten en uitgaven genoemd en wat men verwacht er per saldo aan over te houden. De artiest krijgt een garantiebedrag van € 500,-. De z.g. 'break' (break-evenpoint) ligt op 262 betalende toeschouwers. Bij meer publiek verdelen artiest en podium de meeropbrengsten. De artiest betaalt (in)direct mee aan zaalkosten, de supportact, de dj en aan zijn eigen auteursrechten.

een heleboel geld naar huis. De bands die een lagere status hebben moeten zoveel recette genereren voordat ze zelf wat verdienen dat het economisch gezien niet lonend is.'

Molenaar voegt daaraan toe: 'De kleinere artiesten genereren minder inkomsten, waarbij sommigen door

een ondergrens zakken. Dan blijken de theaters en soms ook poppodia toch niet zo lucratief voor hen te zijn. Of veel te luxe opgezet, waar die popartiesten eigenlijk helemaal niet om gevraagd hebben. Die spelen net zo lief op alternatieve plekken waar het niet zo keurig is ingericht en de

foto: Mike Breeuwer

medewerkers geen cao-salaris hebben, maar waar het publiek wel graag komt en tenminste nog wat te verdienen valt.'

Alternatieven

Steeds meer musici zoeken hun heil buiten het gesubsidieerde circuit. Verheggen benoemt de nieuwe podia die tegenwoordig floreren: particuliere huiskamers met 'Live in your living room'-concerten, kleine kerkjes, podia die door artiesten zelf worden beheerd en cafés. Beets: 'Met de

croeg kun je afspreken dat je voor de deuropbrengst speelt, waarbij er geen kosten van de recette worden afgetrokken. Daar houd je dus meer geld aan over. We kunnen concluderen dat de gesubsidieerde poppodia uitsluitend nog financieel interessant zijn voor bands met een A-status. Die concerten kunnen het zonder subsidie stellen. Dus waarom moet er dan nog zoveel subsidie naar die podia toe?

Kortom, politici moeten zich bezinnen op hun cultuurbeleid.

Wethouder Van den Berg vertelt over de nieuwe aanpak die hij hanteert in Amersfoort. Hij is verantwoordelijk voor het cultureel klimaat en beheert de dossiers van citymarketing, economische zaken, kunst en educatie. Zo ontstaat er een integraal beleid waarbij subsidie uit verschillende potjes wordt gebruikt voor het ontwikkelen van een gezond cultureel klimaat in zijn stad. Hij erkent volmondig dat podiumkunstenaars waarde toevoegen aan de stad. Zoveel waarde dat het loont om duurzaam in hen te investeren.

De waardeketen voor musici

- Inkomsten uit ticketverkoop
- Btw, muziekrechten, huiskosten, catering, supportact, dj, ticketservicekosten, extra promotie
- Boekingscommissie
- Managementfee
- Tourmanager
- Technicus
- Backline
- Drukwerk
- Gage met inbegrip van individuele kosten